

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/116/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511207389
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3511207389.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného U. S. W. IČO: XX XXX XXX, so sídlom v O., L. X proti odporcovi: X. Q., bytom V. č.XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu W., O., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Z. J., s.r.o., C., IČO: XX XXX XXX o zaplatenie 958,18 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 7C/55/2012-74 zo dňa 03. decembra 2012 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi zmeňuje tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 141,79 eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Z. X., č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 19,33 eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Z. J., W. č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zrušil platobný rozkaz tamojšieho súdu zo dňa 05.01.2012, č.k. 7Ro/290/2011-25 a konanie zastavil. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku za návrh v sume 50,37 eur cestou Daňového úradu v Bratislave navrhovateľovi. Odpor vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti platobnému rozkazu tamojšieho súdu zo dňa 05.01.2012, č.k. 7Ro/290/2011-25, doručený súdu dňa 20.11.2012 odmietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 26.08.2011 domáhal, aby súd odporcu zaviazal k zaplateniu sumy 958,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 752,94 eur od 15.12.2007 do zaplatenia a náhrady trov konania na zaplatenom súdnom poplatku vo výške 57 eur a trovách právneho zastúpenia vo výške 211,89 eur. Platobným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 05.01.2012, č.k. 7Ro/290/2011-25 súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu podal odporca odpor, v ktorom uviedol, že v inkriminovanom čase mal na účte 7.000,- Sk a banka si mala strhnúť na vyrovnanie omeškaných splátok. V súlade s ustanovením § 173 ods. 5 O.s.p. bol platobný rozkaz pre späťvzatie návrhu navrhovateľom zrušený. Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.05.2012, vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu W. kde vzniesol námietku premlčania. Podaním zo dňa 19.11.2012 zoberal navrhovateľ návrh v celom rozsahu späť, pričom navrhol, aby súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Žiadal o vrátenie súdneho poplatku. Uviedol, že konanie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne. Namietal úkon právnej služby vedľajšieho účastníka - prevzatie a príprava, nakoľko nie je zrejmé, akým spôsobom sa oboznámil so spisovým materiálom. Súd poukázal na znenia ust. § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p. Súd konanie v súlade s citovaným ustanovením, s poukazom na dispozičné oprávnenie navrhovateľa

v predmetnom konaní, zastavil. K späťvzatiu návrhu nebol potrebný súhlas odporkyne, vedľajšieho účastníka a právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, vychádzajúc z ustanovenia § 96 ods. 3 O.s.p. Súd citoval § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. V danom prípade zaplatil navrhovateľ súdny poplatok vo výške 57 eur. Vzhľadom k tomu, že k späťvzatiu návrhu došlo pred prvým pojednávaním, má dôjsť k vráteniu súdneho poplatku vo výške 50,37 Eur (t. j. kráteného o 1 % Eur). Poplatok bude vrátený príslušným daňovým úradom. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p, nakoľko navrhovateľ vzal svoj návrh späť bez zavinenia odporcu, a teda z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania. Na základe vyššie uvedeného by patrila náhrada trov konania odporcovi vo výške, ktoré v konaní účelne vynaložil na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva, avšak nakoľko si odporca trovy konania neuplatnil, resp. mu žiadne trovy konania nevznikli, súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi súd nepriznal náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia pre ich neúčelnosť. I keď je kritérium účelnosti vynaložených trov obsiahnuté iba v ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p., nevzťahujúcom sa na prípad zastavenia konania, je potrebné toto kritérium považovať za princíp pri náhrade trov konania v ktoromkoľvek prípade náhrady trov upravenom O.s.p. Pripustenie náhrady aj neúčelne vynaložených trov konania v ostatných prípadoch (teda okrem náhrady podľa § 142 O.s.p.) by bolo v priamom rozpore so zásadami občianskoprávneho súdneho konania (spravodlivosť, zákaz zneužitia práva, hospodárnosť). Súd sa úplne nestotožnil s názorom vyskytujúcim sa v obdobných prípadoch, že združenie vystupujúce na ochranu práv spotrebiteľa by z povahy svojho predmetu činnosti nemalo v konaniach vystupovať prostredníctvom právneho zástupcu a malo by byť schopné práva spotrebiteľov hájiť samo. Tak ako nemožno vylúčiť právne zastúpenie osôb s právnickým vzdelaním, alebo dokonca osôb vykonávajúcich priamo právnické povolania, nemožno právne zastúpenie odoprieť ani združeniu, i keď samo má ochranu práv ako predmet svojej činnosti. Z povahy účelu združenia na ochranu spotrebiteľa je však oprávnené od takéhoto združenia istú mieru vlastného vystupovania v súdnom konaní požadovať, pretože práve súdne konanie je jedným zo základných priestorov realizácie ochrany spotrebiteľa. Dôležité je, aby úkony právnej pomoci mali skutočne vo vzťahu k združeniu tento charakter, teda charakter právnej pomoci, a nie iba charakter administratívnych úkonov, ktoré by malo z povahy svojej existencie zabezpečiť práve združenie samo. Je totiž rozdiel, ak združenie využije služby právnej pomoci v prípade individuálne sa vyskytujúcich zložitejších právnych otázok, ktoré nie sú pri ochrane spotrebiteľa výnimočné, alebo využije kvalifikovanú právnu pomoc iba na to, aby za združenie urobila všeobecné jednotné podanie s vymenenou identifikáciou konania a odporcu do stoviek konaní. V druhom prípade sa totiž činnosť združenia obmedzuje iba na udelenie plnej moci, čo zďaleka nenapĺňa účel jeho zriadenia a existencie. Keďže vedľajší účastník žiada náhradu trov konania, je zrejmé, že za právnu pomoc svojho zástupcu zaplatil alebo sa zaviazal zaplatiť. Ako za právnu pomoc však zaplatil za podanie návrhu na svoj vstup do konania, ktorý neobsahoval okrem všeobecne konštatovanej námietky premlčania žiadne iné relevantné vyjadrenie, a z ktorého je dokonca zrejmé, že právny zástupca vedľajšieho účastníka nemá ani len základné informácie o konaní, do ktorého jeho klient vstupuje. Takýto úkon nemožno vo vzťahu k združeniu považovať za kvalifikovanú právnu pomoc a jedná sa iba o administratívny úkon s minimálnym právnym obsahom (samotný návrh na vstup a všeobecná námietka premlčania), ktorý mohlo a malo z povahy svojho predmetu činnosti zabezpečiť združenie samo. Pokiaľ tak neurobilo, boli náklady na zabezpečenie tohto úkonu vynaložené advokátovi neúčelne vynaloženými nákladmi združenia a ich náhrada v rámci náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepatrí. Pretože neboli účelné trovy vedľajšieho účastníka vynaložené na právne zastúpenie pri samotnom úkone vstupu do konania, neboli účelné ani trovy za prevzatie zastúpenia, potrebné pre vstup do konania prostredníctvom právneho zástupcu. Nedostatok účelnosti prvej porady s klientom, ktorá sa uhrádza spolu s prevzatím zastúpenia, je zrejмый zo samotného obsahu podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Pre absenciu základných informácií o konaní nemohla prvá porada mať žiadny obsah (ak vôbec prebehla), a pokiaľ by na takýto úkon "právnej pomoci" vedľajší účastník vynaložil prostriedky, ktoré žiada nahradit' ako trovy konania, je bezúčelnosť takýchto trov vedľajšieho účastníka úplne zjavná. Vzhľadom na uvedené nepovažuje súd v tomto prípade trovy vynaložené vedľajším účastníkom na právne zastúpenie za potrebné pre účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, a ich náhradu mu preto nepriznal. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v prípade, kedy je účastníkom konania napr. advokát, je u neho namieste náhrada trov aj za využitie právnej pomoci, ktorú by si mohol zabezpečiť sám. Na rozdiel od združenia na ochranu práv spotrebiteľov nerealizuje totiž advokát účasťou v konaní činnosť, ktorú by priamo od neho bolo možno z povahy veci požadovať, tak ako to z povahy účelu samotnej existencie možno požadovať od združenia na ochranu spotrebiteľov. Súd odpor, podaný vedľajším účastníkom odmietol, nakoľko odporcovi bol platobný rozkaz doručený dňa 06.05.2012 a vedľajšiemu účastníkovi dňa 07.11.2012. Občiansky súdny poriadok stanovuje na podanie odporu lehotu

15 dní od doručenia platobného rozkazu. V prípade vedľajšieho účastníka, ktorý vstúpil do konania až po vydaní platobného rozkazu, ako v tomto prípade, sa však začiatok plynutia tejto lehoty nepočíta od doručenia rozkazu vedľajšiemu účastníkovi, ale od doručenia platobného rozkazu účastníkovi, na strane ktorého vystupuje. Odporcovi, na strane ktorej vedľajší účastník vystupuje, bol platobný rozkaz doručený 06.05.2012, a odpor, podaný vedľajším účastníkom dňa 20.11.2012, bol tak podaný po uplynutí 15 dňovej lehoty. Uvedený záver o začiatku plynutia lehoty na opravný prostriedok u vedľajšieho účastníka vstupujúceho do konania po vydaní napadnutého rozhodnutia vyplýva z citovaného § 154 ods. 1 O.s.p., ktorý možno analogicky použiť aj na iné typy rozhodnutia, ako je rozsudok. Rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia sa totiž nevzťahuje iba na skutkový stav zistený o predmete konania, ale aj na okolnosti, akou je účasť konkrétnych subjektov na konaní. Ak je teda rozhodnutie vydané pri istom okruhu účastníkov, vznikajú práva súvisiace s vydaním rozhodnutia práve iba tomuto okruhu účastníkov. Nik iný, ako účastník, práva súvisiace s vydaním rozhodnutia nenadobudne. Medzi práva účastníka, súvisiace s vydaním rozhodnutia, patrí i právo na jeho doručenie. Vedľajší účastník však v danom prípade v čase vydania platobného rozkazu na konaní účastný nebol, preto mu osobitne nevzniká právo na jeho doručenie. Opačný záver by bol v rozpore s pravidlom rovnosti práv účastníka a vedľajšieho účastníka, pretože vedľajší účastník by mal právo na doručenie, aj keď by nebol účastný na konaní v čase vydania rozhodnutia. Mal by teda viac práv, ako účastník sám, čím by v konečnom dôsledku bola porušená aj zásada rovnosti strán sporu.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník, ktorý žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že mu prizná náhradu trov prvostupňového konania a uplatnil si i trovy odvolacieho konania 46,22 Eur. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Aplikácia § 142 ods. 1 O.s.p. súdom prvého stupňa na danú vec je nesprávna. Argumentáciu súdu považoval za svojvoľnú a tendenčnú. Súd mal podľa jeho názoru na vec aplikovať § 146 ods. 2 O.s.p. a zistiť, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojim neodôvodneným podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Mal uložiť navrhovateľovi povinnosť nahradiť mu trovy konania, pretože procesne zavinil zastavenie konania späťvzatím návrhu, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom mu vznikli v konaní trovy v súvislosti s vykonávaním úkonov právnej služby právny zástupcom. Výklad, ktorý by z práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, odporuje zákonom SR i predpisom EÚ. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka deklaruje i rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, z ktorého citoval. V prípade pochybností odvolacieho súdu navrhol konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, týkajúcich sa práva na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu práv spotrebiteľov.

Navrhovateľ sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi) podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 O.s.p.). Ak však súd zastavuje konanie, pri rozhodovaní o náhrade trov konania zisťuje, či niektorý z účastníkov konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zastavenie konania po späťvzatí návrhu, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom návrh bol podaný dôvodne, zakladá právo navrhovateľa na náhradu trov zastaveného konania. Dôvodnosť návrhu sa posudzuje procesne. Nerozhoduje, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu návrhu, ale to, či odporca splní to, čoho sa navrhovateľ domáha, a len preto navrhovateľ vezme návrh späť. Zavinenie navrhovateľa zase môže spočívať v tom, že podal

návrh napríklad napriek tomu, že dlh bol splnený, a túto skutočnosť nezistil pred podaním návrhu, alebo v tom, že návrh vzal späť bez toho, aby odporca splnil to, čoho sa návrhom domáhal, prípadne z iných dôvodov.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom voči odporcovi domáhal zaplata 958,18 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 19.11.2012, vzal navrhovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť a navrhol, aby súd konanie zastavil. Vzhľadom na uvedené je nesporné, že dôvodom zastavenia konania voči odporcovi bolo späťvzatie návrhu, pričom navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť bez toho, že by odporca splnil to, čoho sa podaným návrhom voči nemu domáhal. Preto v zmysle ust. § 146 ods. 2 vetá prvá O.s.p. je navrhovateľ povinný nahradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania. Odporcovi preukázateľne žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich súd prvého stupňa nepriznal.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, pretože pomoc právneho zástupcu z radov advokátov nepovažoval za účelné uplatnenie alebo bránenie práva z dôvodu, že už z podstaty združenia na ochranu spotrebiteľa vyplýva, že je schopné poskytovať právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach spotrebiteľom samostatne. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákolvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2.

Preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Náhrada trov konania vedľajšieho účastníka pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia v celkovej výške 141,79 eur. V danej veci sa navrhovateľ podaným návrhom proti odporcovi domáhal zaplata 958,18 eur s príslušenstvom, preto základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sa určuje len z istiny /nie z príslušenstva/ a podľa ust. § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinne v čase vykonania úkonov právnych služieb /rok 2012/ predstavuje 51,45 eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal 2 úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ cit. vyhlášky) a odpor proti platobnému rozkazu (§ 14 ods. 1 písm. b/ cit. vyhlášky), za ktoré mu patrí tarifná odmena v celkovej výške 102,90 eur. Podľa ust. § 16 ods. 3 cit. vyhlášky patrí právnenmu zástupcovi vedľajšieho účastníka aj náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 2 x 7,63 eur, t.j. spolu vo výške 15,26 eur. Vzhľadom k tomu, že právny zástupca vedľajšieho účastníka je platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvýšila sa odmena a náhrady vo výške 118,16 eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhlášky o 20 % DPH, t.j. o sumu 23,63 eur. Trovy právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvého stupňa tak spolu predstavujú sumu vo výške 141,79 eur.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 3, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 141,79 Eur, predstavujúca náhradu trov konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 23,24 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t.j. 11,62 Eur za podanie odvolania dňa 10.01.2013, režijný paušál 7,81 Eur + 20 % DPH z odmeny a náhrad, t.j. 3,22 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.